

ת"ד 148/11/14 - המאשימה: מדינת ישראל נגד הנאשם: יוסף גולן

בית משפט השלום לתעבורה בתל אביב - יפו

16 מרץ 2016

ת"ד 148-11-14 מדינת ישראל נ' גולן

בפני כב' השופט עופר נהרי
המאשימה:

מדינת ישראל

נגד

יוסף גולן ע"י ב"כ עוה"ד משה רבי
ואסף שמיר

הנאשם:

הכרעת דין

מחמת הספק מזוכה הנאשם.

כלפי הנאשם הוגש כתב אישום אשר בו יוחסו לו עבירות של נהיגה בקלות ראש ונהיגה אגב חוסר שליטה ברכב.

בפרק העובדות אשר בכתב האישום נטען כי ביום 11.9.14 בסמוך לשעה 18.00 הנאשם, מר יוסף גולן, יליד 1950, נהג מונית ברח' אבן גבירול בת"א מכיוון דרום לכיוון צפון והתקרב אל מול בית מס' 97 ברחוב זה. נטען כי הנאשם נהג אותה עת במצב השולל שליטה מלאה ברכב והתנהגותו רדומה. עוד נטען כי אותה שעה רכב רוכב אופניים על המדרכה ברחוב האמור מימין לנאשם וכי הנאשם נהג בקלות ראש, לא נתן תשומת לב לדרך, איבד שליטה על המונית וזו החלה לסטות באיטיות ימינה כיוון נסיעתה ואל המדרכה וכי בשלב זה לחץ הנאשם על דוושת הגז והמונית האיצה, עלתה על המדרכה ופגעה בחוזקה באופניים, דחפה אותם לקיר, המשיכה, ודרסה את האופניים והרוכב ונעצרה עליהם.

נטען כי כתוצאה מהתאונה נחבל רוכב האופניים חבלה של ממש בדמות שבר באורביטה, פגיעה משמעותית לרקמות רכות של אפרכסת עם ניתוק מלא של הסחוס, שבר מרוסק של הקלביקולה, שברים בצלעות 1 - 9, שבר בסטרנום ובאגן, עבר ניתוח לקיבוע אגני ואושפז בבית חולים במשך 13 יום ושוחרר לשיקום. כמו כן ניזוקו המונית והאופניים.

הנאשם, באמצעות באי כוחו, כפר וטען כי התאונה היתה בלתי נמנעת, בלא שליטתו, וכי עובר לתאונה הוא איבד את הכרתו. ההגנה לא חלקה על קורות האירוע התאונתי ולא חלקה על תוצאתו.

לנוכח הכפירה נקבע והתקיים דיון הוכחות.

מטעם התביעה - ובשים לב להסכמת ההגנה לקבלת ראיות התביעה ברובן ללא צורך בחקירת עורכיהן - העיד אך ורק

עד אחד מטעם התביעה והוא האזרח מר ליאור שטרק (ע.ת. 1) שהינו הנוסע (הבודד) שישב במוניתו של הנאשם בעת האירוע.

בהסכמה הוגשו מטעם התביעה המסמכים הבאים :

דוח פעולה שערך השוטר המתנדב מר משה קרסו (ת/1).

דו"ח פעולה נוסף שערך הנ"ל (ת/2).

הודעת עד ראיה מר אבירם כרמלי (ת/3).

הודעת עדת ראיה גב' נעמי לאוקס (ת/4).

הודעת עדת ראיה גב' תחייה גרנית (ת/5).

הודעת עדת ראיה גב' אוה רובין (ת/6).

הודעת עד ראיה מר רועי חיים (ת/7).

דו"ח פעולה באכיפת איסור נהיגה בשכרות (ת/8).

דו"ח בוחן התנועה המשטרתי מר מרחבי (ת/9).

תרשים שערך בוחן התנועה (ת/10).

לוח תצלומים (ת/11).

דוח פעולה ושני מזכרים שערך בוחן התנועה המשטרתי (ת/12, ת/13, ת/14).

הודעת הנהג (הנאשם) תחת אזהרה (ת/15).

טופס ידוע חשוד בדבר זכויותיו טרם חקירה (ת/16).

סקיצה שערך בוחן התנועה המשטרתי (ת/17).

דיסק תמונות של לוח התצלומים (ת/18).

הודעת רוכב האופניים מר עידו ברדוגו (ת/19).

סיכום אשפוז רוכב האופניים מביה"ח איכילוב (ת/20).

סיכום אשפוז הנאשם מר גולן יוסף מביה"ח איכילוב (ת/21).

מטעם ההגנה העיד הנאשם מר יוסף גולן (ע.ה.1).

כמו כן, ובעקבות החלטתי להעתיק לבקשת ההגנה לאפשר העדת מומחה מטעמה לאחר שכבר הכריזה ההגנה זה מכבר "אלה עדי" ולאחר שאף נשמעו סיכומים של הצדדים, העיד מטעם ההגנה, לאחר הגשת חוות דעת מומחה רפואי מטעם ההגנה - פרופ' אסא מאירסדורף - מומחה לנירולוגיה (ע.ה.2). חוות דעתו הוגשה וסומנה נ/2.

עוד הוגש מטעם ההגנה, לבקשתה, מסמך רפואי אודות הנאשם מקופ"ח לאומית (סומן נ/1).

לבקשת התביעה, ובהסכמת ההגנה שניתנה בסופו של יום, שב בעקבות כך הנאשם לדוכן העדים להיקף חקירה מוגבל ומוסכם.

לאחר כל אלה השלימו הצדדים את סיכומיהם בעל פה בתיק זה.

מסקנתי לאחר כל אלה היא שעלה בידי ההגנה לעורר ספק סביר - וזאת במובן זה שאין בידי לשלול - עפ"י המצוי בפני - שהנאשם איבד את הכרתו עובר להתרחשות התאונתית וכי גם אין לקבוע שבנסיבות העניין יכול היה הוא להיות מודע שכך עשוי לקרות לו.

בנסיבות אלה, ועם כל ההבנה לצער ולתסכול אשר בוודאי מנת חלקו של רוכב האופניים, אשר הוא כשלעצמו לא חטא בדבר ונפגע קשות בהיותו מצוי על מדרכה, בהעדר הוכחת אשמה מצד הנאשם ברמה הנדרשת בפלילים, לא יורשע הנאשם ויהנה מהספק.

להלן אסביר ואנמק:

ראשית יש לדעת כי תאונה זו - שבה סטה רכבו של הנאשם אל עבר המדרכה ועלה עליה היא בגדר מה אשר מכונה כ"תאונה מדברת".

ובמילים אחרות, וכפי שכבר נאמר לא אחת בפסיקה, מאחר שאין זו דרכן הטבעית של מכוניות לסטות סתם כך מן הכביש ולעלות על מדרכות ולפגוע בעצים, או בתחנות אוטובוס, או בהולכי רגל המצויים על מדרכות, ההנחה או החזקה היא שכלי רכב שכך נעו ועלו על מדרכות או ירדו לתעלות או סטו ללא סיבה נראית לעין לנתיב נגדי וכיוצ"ב מקרים, ננהגו בידי נהגיהם בצורה לא ראויה.

בנסיבות שכאלה עובר הנטל ליתן הסברים ולהביא ראיות אל כתפי הנהג, אך יש לדעת - ולכך יש חשיבות - כי נטל זה הוא כדי הטלת ספק סביר.

רוצה לומר שכאשר עסקינן - כפי במקרה שבפני - בהתייחסות ל"כלל הדרך" ול"תאונה מדברת" יש ראשית לדעת כי די לו לנהג להראות קיום של ספק סביר כדי להתמודד עם הנטל שגולגל אל כתפיו וכדי להתמודד עם החזקה העובדתית בהינתן שהתאונה בה היה מעורב היא בגדר "תאונה מדברת".

ראה נא לעניין זה של נטלים, בין היתר, את פסיקת בית המשפט העליון בע"פ 4498/14 "שחר גרידיש נ' מד"י", ואת ע"פ 7066/13 "ערן אלמליח נ' מד"י" וגם את הפסיקה המאוזכרת ע"י בית המשפט העליון באלה.

משכך הם פני הדברים באשר לנטלים, פניתי לבחון האם עלה בידי ההגנה בתיק זה לעמוד באותו נטל אשר הועבר אל כתפיה או שמא לאו.

בהקשר זה אציין כי שובה לכאורה לב על פניו הוא הטיעון של התביעה בסיכומיה על כי כביכול כל נהג שכך אירע לו בנהיגתו וסטה ועלה על מדרכה ופגע בהולך רגל (או בתאונה כגון זו באופייה) יכול כי יבוא ויטען כלאחר יד שהוא התעלף וכך אירע אשר אירע.

אלא שלא כך הוא.

כל מקרה לגופו. כל מקרה לנסיבותיו. כל מקרה לראיותיו.

נדרשת מאת ההגנה במקרים כגון אלה בכל זאת בעמידה בנטל שתואר.

במקרה נתון זה שבפני, ועפ"י הראיות שבאו בפני בתיק זה, עלה לטעמי בידי ההגנה לבסס את אותו ספק סביר (ובכך די כאמור) כדי להשיב ולגלגל את הנטל חזרה אל כתפי התביעה שהוא נטל הוכחה שמעבר לספק סביר שמתקיים כידוע לפתחה של התביעה בכל תיק פלילי.

להלן ההיבטים אשר לשיטתי תומכים במסקנה האמורה בתיק נתון זה אשר בפני:

הנוסע אשר ישב במוניתו של הנאשם (ע.ת.1 מר ליאור שטרק), אשר לא נטען או הודגם ע"י התביעה כי יש לו היכרות קודמת כלשהי עם הנאשם, העיד אודות אשר התרחש במונית ואודות התרשמותו מנהג המונית (הנאשם) אגב תנועת המונית לפני האירוע עת טרם החל האירוע, וכן גם במהלך האירוע.

מעדותו של עד זה עולה כי עובר להתרחשות הוא לא חש בבעיה או בקושי כלשהו בנהיגת הנאשם במונית ולמעשה תיאר כי המונית גם נעצרה כנדרש באור אדום ברמזור בצומת הרחובות אבן גבירול ארלוזורוב (וזאת לאחר לנסיעה שהיתה מצומת הרחובות קפלן אבן גבירול, שם עלה הנוסע למונית) וכי כשהתחלף האור ברמזור לירוק החל הנהג (הנאשם) בנסיעה אלא שבנסיעה איטית עד מאד קדימה במקום לפנות שמאלה כפי שהמסלול המתבקש חייב.

בהמשך ראה העד, לדבריו, כי הנאשם מצוי עם ראשו מוטה כלפי צד שמאל וכי להערכתו לא היתה זו הרדמות, אלא לדבריו "דבר מה מבהיל של הטיית הראש שמאלה". העד תיאר כי הוא ניסה להעיר תחילה בצעקה רמה, ולמעשה בכמה צעקות, את הנאשם, ואף טילטל אותו לדבריו בכתף אך ללא הועיל. בהמשך מתאר העד כי לאחר שהמונית התדרדרה ופגעה בשפת המדרכה התעורר הנהג למספר שניות ואז חזר לאותו מצב וכי ניכרו על הנהג "כל מיני פרכוסים כאלה, כמו התקף". ובהמשך, לדבריו העד, שוב התעוררות ואז האצה ועליה על המדרכה ופגיעה.

העד הנ"ל נשאל כיצד היתה נסיעתו של הנאשם לכל אורך הדרך עד לאירוע וציין: "בסדר גמור. שאל אותי לאן אני צריך, תיפקד במהלך הנסיעה כמו שצריך".

רוצה לומר שעל פניו מצויה כאן מידה לא מעטה של תמיכה לטענת הנאשם על כי נפגעה הכרתו ולא נרדם, שהרי העד איננו מתאר כל אינדיקציה לנסיעה לא רגילה או לא עירנית עד לצומת עם רח' ארלוזורוב, ושם גם מתוארת עצירה כנדרש באור אדום ותחילת נסיעה רק באור ירוק.

לכשנשאל העד אודות הפרכוסים שראה לדבריו אצל נהג המונית (הנאשם) בעת האירוע הסביר כי מתכוון הוא ל "התכווצויות כאלה, תוך שהוא היה רדום".

לציין אגב כי בתיק זה נשלל ע"י המאשימה מצב של צריכת אלכוהול (הנאשם נבדק באמצעות "נשיפון", בלבד).

אין בפני כי במסגרת חקירת האירוע ביצעה המשטרה בדיקה לגילוי חומרים אחרים או תוצרי חילוף חומרים אחרים בגוף הנאשם כנהג פרט לבדיקת האלכוהול כאמור ומשכך הם פני הדברים ברור הוא כמובן שמה שיש בפני הוא אך מה שיש בפני.

מובן גם כי אין כמובן באמירה זו כדי לרמוז דבר כלשהו ביחס לנאשם אלא אך כדי להבהיר שאין בתיק זה בפני - בחקירת הנאשם - ואף אין כמובן בכתב האישום - כל טענה או אישום על שימוש או השפעה בחומרים אחרים פרט לענין בדיקת האלכוהול שנמצא שלילי בבדיקת נשיפון.

בקבוק משקה אלכוהולי ריק שנפל מרכבו של הנאשם לא זוהה כמי שהכיל אלכוהול וכך גם לא ניכר ריח אלכוהול מפיו של הנאשם.

עדים אחרים לאירוע (פרט לנוסע מר שטרק שישב בתוך המונית) סיפרו כי ראו תחילה נסיעה איטית חריגה כאמור של המונית בצומת המדובר ואח"כ בהמשך לכך, היתקלות המונית במדרכה, ואח"כ בהמשך לכך האצה ועליה על המדרכה ועל רוכב האופניים שהיה עליה.

אחת מעדות הראיה (הגב' נעמי לאוקס) שהודעתה - ככל יתר ההודעות, פרט לזו של הנוסע, הוגשה בהסכמה - מתארת את הנאשם, לאחר שיצא לאחר האירוע בחלוף זמן מהמונית כמי ש "נראה לגמרי זומבי".

הנאשם עצמו טוען כי מרגע שאותה שמאלה לפני הרמזור מתוך כוונה לפנות שמאלה, לא חש עוד שום דבר ולא היתה לו לדבריו "הכרה עם מה שאני עושה ומה שקורה" וכי כשפקח את עיניו ראה את עצמו "בתוך קיר", לדבריו.

לטענת הנאשם הוא התעלף.

ניכר שאין מחלוקת כי רק על בסיס טענת הנאשם נרשם בבית החולים, ונלקח בחשבון ע"י מומחה ההגנה, כי היה "אבדן הכרה".

בבית החולים היתה הקאה (אחת) של הנאשם.

לשיטת מומחה ההגנה קיימת אפשרות שהנאשם איבד הכרתו ובכלל זה כי היה אולי התקף אפילפטי וזאת כשם שגם הכיר מומחה ההגנה בחקירתו הנגדית שקיימת אפשרות - כשיטת המאשימה - שהנאשם נרדם.

לטענת מומחה ההגנה לא נעשו לנאשם בבית החולים די בדיקות על מנת לאשש או לשלול בעיה נוירולוגית.

אין בידי לחרוץ ולקבוע - כדרישת המאשימה - ברמה הנדרשת בפלילים - כי הנאשם נרדם, וזאת כשם שאין בידי לחרוץ ולקבוע בוודאות שהנאשם איבד את הכרתו.

עצם חוסר יכולתי - עפ"י הראיות שהובאו בפני - לקבוע לכאן או לכאן כאמור, מדברת היא בעד עצמה במישור דין הנאשם להנות מספק.

כאן שבים לנטל המוטל במקרה זה על ההגנה, וגם לנטל הבסיסי שמוסיף להיות - כבכל תיק פלילי - על התביעה.

משיש בפני את עדותו של הנוסע במונית - עדות שאת פרטיה לא מצאתי כי התביעה הצליחה לערער - אזי מסתמן, לכאורה, שהתופעות שבהן חזה הנוסע אצל הנאשם (פרכוסים, אי התעוררות למרות צעקות וטלטול, עוויתות, התעוררות לכאורה ושוב חזרה למצב תמוה) וכן תיאורה של העדה שהתרשמה כי יצא לאחר זמן כ"זומבי" מהמונית, מלמדות ולו על קיום של ספק סביר שמא היה כאן מצב כמתואר בסעיף 34 ז' לחוק העונשין, כטענת ההגנה.

אף אין בפני ראיות כי תחולת סעיף 34 ז' הנ"ל לחוק העונשין נשללת מכוח סעיף 34 יד. לחוק העונשין, וזאת בהינתן, בין היתר, המסמך הרפואי נ/1 על כי לא היתה לפני כן פניה מעולם למרפאת הקהילה של הנאשם עקב אירוע של אבדן הכרה וגם לא אירועי היפוגליקמיה.

ובמילים אחרות אין בפני הוכחה מאת המאשימה על כי על הנאשם כנהג היה לצפות כי כך יקרה לו ולהכתיב לעצמו שלא לנהוג.

ויודגש : אינני קובע כי היה אבדן הכרה אלא אך ורק קובע שאין לשלול זאת באירוע זה, וכי כשם שקיימת סבירות כי

נרדם, קיימת גם סבירות - ולו ברמה המקימה ספק סביר - שאיבד הכרתו כטענתו.

שותף אני לעמדתה של המאשימה על כי חוות הדעת של מומחה ההגנה היא כללית (שהרי המומחה לא בדק את הנאשם מעולם - ובוודאי שלא בסמוך לאחר האירוע - וגם לא עבר על הרקע הרפואי שלו) אלא שההגנה לא טענה אחרת, אלא רק זאת שלא ניתן לשלול כי היה אובדן הכרה וכי אובדן הכרה גם יכול עקרונית לנבוע מסיבות שונות.

אני סבור כי בהינתן הראיות שהובאו בפני בתיק ספציפי זה, ובפרט עדותו של הנוסע במונית, עלה כאמור בידי ההגנה בתיק זה ולהצביע על "ספק סביר" ובכך להתמודד עם החזקה שבעטיה הועבר מלכתחילה אותו נטל מדובר אל כתפיה של ההגנה.

משכך עלה בידי ההגנה לעשות, שוב הוסט הדגש חזרה לנטל ההוכחה הכללי המוטל כתמיד על כתפי התביעה, ומשמתקיים בסופו של יום ספק סביר שלא הוסר בתיק זה אזי דין הנאשם העומד לדין פלילי להנות מן הספק.

ההגנה ציינה בסיכומיה כי היא סבורה כי מעבר לצורך אף עלה בידיה להגיע לכדי הוכחה ברמה של מאזן ההסתברויות (כבדין אזרחי) ולשיטתה אפילו מעבר לכך, והרבה מעבר לצורך, לשיטתה גם הוכחה (מטעם ההגנה) ברמה של מעבר לספק סביר.

אין דעתי כדעתה של ההגנה.

סבור אני כי עלה בידי ההגנה אך ורק לעורר ספק סביר.

אזכיר בהקשר זה כי הנוסע במונית גרס כי הוא ישב במונית מאחור ולא ראה את עיניו של הנאשם במהלך הנסיעה ובמהלך האירוע. (אגב, על אף שעדי ראיה אחרים תיארו בהודעותיהם כי הנוסע נראה על ידם יוצא מהדלת שלצד הנהג ולא מהדלת האחורית של המונית, לא עומת הנוסע בחקירה נגדית ע"י המאשימה בקשר עם פרט זה).

אזכיר גם כי הנוסע - כפי שגם חזר והעיד על עצמו - אמר כי אין הוא רופא ואין הוא יכול לקבוע או להתחייב שהנאשם התעלף להבדיל מנרדם, אלא רק כי כך התרשמותו האישית.

אזכיר כי אך ורק מפי הנאשם עצמו נטען כי איבד הכרה ואך ורק מפיו נרשם במסמכי בית החולים כי כך אירע.

אזכיר עוד שגם המומחה מטעם ההגנה לא יכול היה לקבוע נחרצות כי הנאשם איבד את הכרתו.

ואף יצוין כי אין הנאשם טוען כי אי פעם לפני האירוע הנ"ל, ואי פעם גם אחריו, איבד את הכרתו.

גם אזכיר כי במבחן מאפיינים שנערך לנאשם נצפתה התנהגותו "רדומה" וכי ההגנה בחרה לוותר על חקירתו של עורך המבחן.

אומר אם כך כי לטעמי עלה בידי ההגנה אך ורק לעורר ספק סביר.

אלא שבכך כאמור - במישור המשפטי - די לה להגנה מבחינת נטלים .

כאמור, נחמץ הלב לנוכח הפגיעות הקשות שאירעו לרוכב האופניים בהיותו על מדרכה ומבלי שהיתה לו כל תרומה של רשלנות לאירוע.

אלא שתוצאתה של תאונה איננה חזות הכל כידוע שהרי קודם לכל מצויה שאלת האחריות.

בשאלה זו מצאתי כי עפ"י הכללים המחייבים במשפט פלילי דין הנאשם לזיכוי מחמת הספק, ואך מחמת הספק.

"תחושת בטן" או אפילו עמידת התביעה בנטל ברמה של מאזן הסתברויות, אין בה כמובן כדי להביא בשיטת המשפט שלנו לכדי הרשעה בפלילים.

המסקנה המשפטית לפיה לתאונה קשה זו ולתוצאותיה אין למעשה אשם בעיני החוק היא אולי "קשה לעיכול" אך זה כאמור המשפט, ויתרונותיו עמו.

(אגב, כך הוא גם במקרים נדירים בהם, דרך משל, בשל כשל מכני מוכח בלתי צפוי ובלתי נשלט ברכב סוטה רכב מנתיב נסיעתו ומתרחשת בשל כך תאונה) .

לאור כל המפורט ומנותח לעיל - עובדתית ומשפטית - מזוכה כאמור הנאשם, מחמת הספק, מן העבירות שיוחסו לו בכתב האישום.

ניתנה היום, 16 מרץ 2016, במעמד הצדדים.

קלדנית: שני נעמן